

STORTINGET

Innst. 254 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:135 S (2025–2026)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en nasjonal strategi for trafikksikker, bærekraftig og verdiskapende vinterturisme

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen utarbeide og legge fram en nasjonal strategi for trafikksikker og bærekraftig vinterturisme, forankret i Samferdselsdepartementet og utarbeidet i samarbeid med justis-, beredskaps- og reiselivsmyndighetene.
- Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.
- Stortinget ber regjeringen utrede hvordan utenlandsregistrerte leiebiler som brukes i Norge, kan omfattes av tilsvarende krav til sikkerhet, dekkutrustning og informasjon som norske utleiebiler.
- Stortinget ber regjeringen styrke den sesongbaserte tilstedeværelsen fra politi og Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.
- Stortinget ber regjeringen gi Statens vegvesen hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte

trafikkregulerende tiltak, herunder midlertidige fartsgrenser og forsterket skilting, på særlig ulykkesutsatte strekninger. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

- Stortinget ber regjeringen opprette en statlig tilskuddsordning for trafikksikkerhetstiltak i kommuner og fylkeskommuner med høyt turisttrykk, herunder møteplasser, kollektivtiltak, trafikkinformasjon og digitale løsninger for trafikkstyring. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.
- Stortinget ber regjeringen vurdere krav til dokumentert vinterkjøringskompetanse for arbeidstakere som har transportoppgaver i reiselivsnæringen i områder med krevende vinterforhold. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård har uttalt seg til forslaget i brev av 17. mars 2026. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen. Det ble åpnet for skriftlige innspill. De mottatte innspillene er sammen med sakens dokumenter tilgjengeliggjort på sakens side på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Fremskrittspartiet, May Helen Hetland Ervik, Mats Henriksen, lederen Bård Hoksrud, Dagfinn Henrik Olsen og Frank Edvard Sve, fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Kamzy Gunaratnam, Tom Einar Karlsen og Anniken Refseth, fra Høyre, Trond Helleland og Anne Kristine Linnestad, fra Senterpartiet, Geir Inge Lien, fra Rødt, Remi Sølvberg, og fra Miljøpartiet De Grønne, Oda Indgaard, viser til representantforslag om en nasjonal strategi for trafikksikker, bærekraftig og verdiskapende vinterturisme.

Komiteen merker seg at det er kommet inn ett høringsinnspill. Det er fra Trygg Trafikk som ser positivt på at temaet turisme og trafikksikkerhet løftes nasjonalt til behandling i Stortinget.

Komiteen merker seg at statsråden i brev av 17. mars 2026 bemerker at forslagene berører flere statsråders ansvarsområde og videre vises det til en rekke ulike tiltak og initiativ som skal styrke trafikksikkerheten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2026–2029:

«Norge har blitt et attraktivt reisemål for turister fra hele verden, og for mange er veibasert transport en viktig faktor i ferieopplegget. Noen kommer kjørende med private biler, bobiler, motorsykler og busser. Andre kommer med fly og leier kjøretøy, enten gjennom bilutleiefirma eller privat, eller benytter kollektivtransport. I tillegg kommer sykkelturen, som ofte sammenfaller med perioder og steder med mye bilbasert turisttrafikk. En rekke forhold fra eget hjemland påvirker hvordan utenlandske turister oppfører seg på norske veier, så som føreropplæring, trafikkregler, kjørekultur og klimatiske forhold.

De senere årene er det særlig vinterturisme og nordlysopplevelser i nord som har økt i popularitet. Vinterturister som benytter leiebil uten å ha erfaring med vinterkjøring gir betydelige trafikksikkerhetsutfordringer. Uvante kjøreforhold har ført til flere farlige situasjoner, noen med alvorlige konsekvenser.»

Disse medlemmer viser videre til statsrådets brev av 17. mars 2026 i sakens anledning:

«Reiseliv er et satsingsområde som regjeringen vil prioritere høyt fremover. Regjeringen vil legge til rette for at reiselivet blir mer lønnsomt, grønnere og lokalt bærekraftig. Målet er at reiselivet kan fortsette å vokse og skape verdier, men det er viktig at det skjer på en balansert måte, som hensyntar naturens og lokalsamfunnets tålegrenser.»

Disse medlemmer mener den siste tids utvikling, innenfor vinterturisme spesielt, og trafikksikker-

het generelt, gir grunn til bekymring. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at mulighetene til nærings- og samfunnsutvikling som veksten i reiselivsnæringen representerer, ikke må komme på bekostning av trafikksikkerheten og tryggheten til de som bor og lever i områdene hvor virksomheten utøves.

Disse medlemmer støtter forslagsstillernes intensjon om å styrke trafikksikkerheten og å få en trygge vinterturisme, og legger til grunn at Statens vegvesen og regjeringen vurderer disse forslagene og andre tiltak i sitt arbeid for å oppnå dette.

Disse medlemmer viser til at Statens vegvesen i vinter satte ned en innsatsgruppe bestående av sentrale offentlige og private aktører for å utvikle et felles situasjonsbilde, legge til rette for datadeling og identifisere mulige tiltak på både kort og lang sikt. Disse medlemmer mener denne innsatsgruppen i all hovedsak svarer ut forslagsstillernes intensjon i forslag 1.

Disse medlemmer viser til at som en første oppfølging av arbeidet til denne arbeidsgruppen ble innsatsen mot farlig kjøring styrket ved å øke kontrollaktiviteten fra Statens vegvesen og utrykningspolitiet, og at man jobber for felles standard på og utrusting av leiebiler, herunder informasjonsmaterieell og refleksvester til alle, i alle biler. Disse medlemmer er tilfredse med at det allerede har kommet konkrete tiltak ut av dette arbeidet.

Disse medlemmer viser videre til at denne arbeidsgruppen fortsetter sitt arbeid og nå jobber med mer langsiktige tiltak, herunder også mulige regulatoriske tiltak.

Disse medlemmer ser positivt på at leiebilselskapene deltar i arbeidet til Statens vegvesen og at det i Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2026–2029 er lagt vekt på samarbeid med aktører i transport- og reiselivsnæringen for å gi bedre informasjon til turister og andre trafikanter om norske kjøreforhold.

Disse medlemmer viser til at Statens vegvesens kontroller viser at den tekniske tilstanden på både norske og utenlandske leiebiler gjennomgående er god. Hovedutfordringen er kompetanse hos sjåfører og deres manglende evner til å ferdes på vinterføre og i tråd med den norske veitrafikkloven.

Disse medlemmer merker seg at forslagsstillerne foreslår å gi Statens vegvesen hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte trafikkregulerende tiltak. Disse medlemmer viser til at Statens vegvesen allerede i dag har hjemmel til å ta i bruk fleksible og trafikkregulerende tiltak, og har mulighet til å fastsette både permanente og midlertidige farstsgrenser. Videre at de har mulighet til å innføre forbud mot trafikk for visse veier og for bestemte kjøretøygrupper. Disse medlemmer merker seg videre at statsråden i sitt svarbrev sier at han vil

«om nødvendig vurdere hensiktsmessige tilpasninger.»

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle relevante departement er involvert i Samferdselsdepartementets arbeid med trafikksikkerhet knyttet til vinterturisme og reiseliv, og at det rapporteres på arbeidet i forbindelse med oppfølgingen av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei.»

«Stortinget ber regjeringen fortsette å prioritere sesongbasert tilstedeværelse fra Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk når behovet er til stede, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.»

«Stortinget ber regjeringen gi Statens vegvesen hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte trafikkregulerende tiltak, herunder midlertidige fartsgrenser og forsterket skilting, på særlig ulykkesutsatte strekninger. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Rødt understreker at det er viktig at aktører både fra trafikksikkerhetssiden og reiselivssiden er med i dette arbeidet og merker seg at disse deltar i innsettingsgruppen til Statens vegvesen.

Disse medlemmer viser til at Norge gjennom internasjonale avtaler er forpliktet til å anerkjenne førerkort fra svært mange land. Disse medlemmer merker seg at statsråden i sitt svarbrev skriver:

«Bilutleieselskaper kan selvsagt på selvstendig grunnlag sette egne krav for å leie ut sine kjøretøy, for eksempel å kreve gjennomført informasjons- eller opplæringstiltak før utlevering av kjøretøy.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at den store økningen av turister som kjører på vinterveier, har skapt utfordringer. Disse turistene mangler svært ofte erfaring med kjøring på glatte og snødekkede veier som i tillegg er smale og svingete i forhold til hva de er vant med. Det er videre slik at både vedlikehold og drift av mange av veiene er dårlig, dette er veiforvalters ansvar. Dette har medført en økning i antallet uhell hvor turister er involvert, og noen av disse har også vært av alvorlig karakter med dødelig utfall. Turisters manglende kunnskap og erfaring med norske vinterveier skaper en usikkerhet for medtrafikanter og svekker beredskapen da veier ofte blir stengt over tid som følge av ulykker.

Disse medlemmer er enige med forslagstillerne i at tiltak må iverksettes, men påpeker nødvendigheten av at både tiltak og måloppnåelse er treffsikre.

Internasjonale avtaler gjør det vanskelig å pålegge sjåfører nasjonale krav, og disse medlemmer me-

ner derfor at den rette veien til måloppnåelse er dersom utleieselskapene pålegger leietager nødvendig kompetanse før bil utleveres. Disse medlemmer støtter derfor Høyres forslag.

Disse medlemmer viser videre til at det er Statens vegvesen som har oppgaven som veiforvalter og er ansvarlig for trafikksikkerheten. Disse medlemmer legger til grunn at denne oppgaven også forutsetter å være en servicefunksjon overfor folk som skal benytte veiene, spesielt der kjøreforholdene ansees å være krevende eller der dårlig veistandard forutsetter særskilt oppmerksomhet. Disse medlemmer mener at Statens vegvesen i større grad må prioritere å være til stede hos leiebilselskapene i nord i perioder med mye turisttrafikk for å informere både om særskilte forhold ved vintertrafikk og om oppmerksomhet om mangler ved veiene og utfordringer med vinterdrift.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Statens vegvesen prioriterer å tidvis være til stede hos leiebilaktørene for å kunne gi god informasjon og yte service overfor turister som skal ut i vintertrafikken.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne støtter intensjonen om å styrke kunnskapen om vinterkjøring blant sjåfører som ferdes i områder med krevende vinterforhold, både blant tilreisende og i reiselivsnæringen. Disse medlemmer mener imidlertid at eventuelle krav til opplæring eller dokumentert vinterkjøringskompetanse må være målrettede og forholdsmessige. Disse medlemmer anser det som urimelig og unødvendig byråkratisk å stille generelle krav som også omfatter personer med førerkort fra land der glattkjøring er en obligatorisk del av føreropplæringen, spesielt for innehavere av norsk førerkort. Disse medlemmer mener derfor at slike tiltak bør rettes mot sjåfører med førerkort fra land uten obligatorisk opplæring i glattkjøring, både ved leie av bil og ved transportoppgaver i reiselivsnæringen, for på denne måten å oppnå bedre trafikksikkerhet uten å påføre unødvendige byrder og byråkrati for norske sjåfører og arbeidstakere.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer med førerkort fra land uten obligatorisk glattkjøringskurs som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere krav til dokumentert vinterkjøringskompetanse for arbeidstakere

med førerkort fra land uten obligatorisk glattkjøringskurs, og som har transportoppgaver i reiselivsnæringen i områder med krevende vinterforhold.»

Komiteens medlemmer fra Høyre anerkjenner at antallet turister som kjører på norske vinterveier har økt betydelig de siste årene, særlig i Nord-Norge. Mange av disse som kjører på glatte, svingete og smale veier, mangler erfaring med vinterkjøring, noe som kan påvirke både ulykkesrisiko, fremkommelighet og beredskap i områder når kjøreforholdene er krevende.

Disse medlemmer har forståelse for at ulykker og utrygge situasjoner med utenlandske bilturister skaper frustrasjon og bekymring hos de lokale innbyggerne, men dessverre skjer det ulykker med både norske og utenlandske bilførere. Disse medlemmer mener at det ikke er nasjonalitet, men mangel på erfaring, informasjon og situasjonsforståelse som er viktige faktorer for å kunne ferdes trygt på norske veier.

Disse medlemmer mener det er viktig at eventuelle tiltak har god effekt, samtidig som de ikke fører til unødvendig byråkrati.

Disse medlemmer er enige med forslagsstillerne i at regjeringen bør vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt mener økt vinterturisme i all hovedsak er positivt for norsk næringsliv og at dette har bidratt til økt verdiskaping og flere arbeidsplasser, særlig i distriktene.

Disse medlemmer anerkjenner likevel at vinterturismen har medført økt trafikkbelastning, flere uønskede hendelser og større press på lokal infrastruktur, beredskap og offentlige tjenester i områder med krevende vinterforhold. Disse medlemmer understreker at de støtter intensjonen om å styrke trafikksikkerheten og legge til rette for en bærekraftig utvikling av reiselivsnæringen, men mener at utfordringene best kan møtes gjennom målrettede tiltak, tydelig ansvarsdeling og bedre bruk av eksisterende virkemidler frem-

for nye nasjonale strategier og ordninger som kan bidra til økt byråkratisering og mindre lokalt handlingsrom.

Disse medlemmer mener det ikke er hensiktsmessig å utarbeide en egen nasjonal strategi for vinterturisme forankret i Samferdselsdepartementet. Vinterturisme berører flere sektorer og ansvarsområder, og disse medlemmer viser til statsrådets brev, hvor det pekes på at trafikksikkerhet, beredskap og kontroll allerede ivaretas gjennom en rekke pågående tiltak og etablerte samarbeidsformer på tvers av sektorer. Disse medlemmer mener det er viktigere å videreutvikle eksisterende virkemidler heller enn å etablere nye strategier som kan skape uklar ansvarsdeling.

Disse medlemmer mener en styrket sesongbasert tilstedeværelse fra politi og Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging, vil være et effektivt og målrettet virkemiddel for å redusere ulykkesrisiko og øke tryggheten på vegene. Til forslaget om å stille tilsvarende krav til utenlandsregistrerte leiebiler som til norske utleiebiler, mener disse medlemmer at dette i praksis vil være umulig å gjennomføre og håndheve, blant annet på grunn av begrenset tilgang til nødvendige kjøretøyopplysninger. Etter disse medlemmers syn ivaretas intensjonen bak forslaget bedre gjennom styrket grensekontroll og økt tilstedeværelse fra relevante myndigheter.

Disse medlemmer viser til at Statens vegvesen allerede har hjemmel etter veitrafikkloven § 6 til å fastsette trafikkregulerende tiltak, herunder midlertidige fartsgrenser og skilting, og mener derfor at forslag om å gi ytterligere hjemmel ikke tilfører nye virkemidler. Disse medlemmer mener videre at opprettelse av en ny statlig tilskuddsordning for trafikksikkerhetstiltak i kommuner og fylkeskommuner vil bidra til økt byråkrati og detaljstyring. Disse medlemmer mener at kommuner og fylkeskommuner selv er best egnet til å vurdere hvilke tiltak som er nødvendige lokalt, og at det derfor er mer hensiktsmessig å styrke de generelle økonomiske rammene, slik at det lokale handlingsrommet ivaretas.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke grensekontrollen og den sesongbaserte tilstedeværelsen fra politi og Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle relevante departement er involvert i Samferdselsdepartementets arbeid med trafikksikkerhet knyttet til vinterturisme og reiseliv, og at det rapporteres på arbeidet i forbindelse med oppfølgingen av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen fortsette å prioritere sesongbasert tilstedeværelse fra Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk når behovet er til stede, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen gi Statens vegvesen hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte trafikkregulerende tiltak, herunder midlertidige fartsgrenser og forsterket skilting, på særlig ulykkesutsatte strekninger. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sørge for at Statens vegvesen prioriterer å tidvis være til stede hos leiebilaktørene for å kunne gi god informasjon og yte service overfor turister som skal ut i vintertrafikken.

Forslag fra Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplærings-

opplegg om vinterkjøring for personer med førerkort fra land uten obligatorisk glattkjøringskurs som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen vurdere krav til dokumentert vinterkjøringskompetanse for arbeidstakere med førerkort fra land uten obligatorisk glattkjøringskurs, og som har transportoppgaver i reiselivsnæringen i områder med krevende vinterforhold.

Forslag fra Senterpartiet og Rødt:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen styrke grensekontrollen og den sesongbaserte tilstedeværelsen fra politi og Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 5. mai 2026

Bård Hoksrud

leder

Tom Einar Karlsen

ordfører

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/987-

17. mars 2026

Svar på dokument 8:135 S (2025-2026) om en nasjonal strategi for trafiksikker, bærekraftig og verdiskapende vinterturisme

Jeg viser til brev fra Stortingets transport- og kommunikasjonskomité datert 4. mars 2026 der det bes om Samferdselsdepartementets vurdering av representantforslag 8:135 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja, om en nasjonal strategi for trafiksikker, bærekraftig og verdiskapende vinterturisme.

I representantforslaget fremmes følgende syv forslag:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide og legge fram en nasjonal strategi for trafiksikker og bærekraftig vinterturisme, forankret i Samferdselsdepartementet og utarbeidet i samarbeid med justis-, beredskaps- og reiselivsmyndighetene.
2. Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy.
3. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan utenlandsregistrerte leiebiler som brukes i Norge, kan omfattes av tilsvarende krav til sikkerhet, dekkutrustning og informasjon som norske utleiebiler.
4. Stortinget ber regjeringen styrke den sesong baserte tilstedeværelsen fra politi og Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.
5. Stortinget ber regjeringen gi Statens vegvesen hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte trafikkregulerende tiltak, herunder midlertidige fartsgrenser og forsterket skilting, på særlig ulykkesutsattestrekninger. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.
6. Stortinget ber regjeringen opprette en statlig tilskuddsordning for trafiksikkerhetstiltak i kommuner og fylkeskommuner med høyt turisttrykk, herunder møteplasser, kollektivtiltak, trafikkinformasjon og digitale løsninger for trafikkstyring.

Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

7. Stortinget ber regjeringen vurdere krav til dokumentert vinterkjøringskompetanse for arbeidstakere som har transportoppgaver i reiselivsnæringen i områder med krevende vinterforhold. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

Representantforslaget berører næringsministerens, justisministerens og mitt ansvarsområde. Jeg har innhentet innspill fra disse departementene og Statens vegvesen.

Jeg bemerker innledningsvis at antallet turister som kjører på norske vinterveier har økt betydelig de siste årene, særlig i Nord Norge. Mange av disse mangler erfaring med vinterkjøring, noe som kan påvirke både ulykkesrisiko, fremkommelighet og beredskap i områder med krevende kjøreforhold.

Det er forståelig at ulykker og utrygge situasjoner med utenlandske bilturister skaper frustrasjon og bekymring hos de som bor i de berørte områdene.

Det er samtidig slik at ulykker på norske veier skjer med både norske og utenlandske sjåførere. Utfordringen handler derfor i første rekke om erfaring, informasjon og situasjonsforståelse – ikke bare hvilket land sjåføren kommer fra. Det skal være trygt å kjøre på norske veier, og vi har nå tatt tydelige kortsiktige grep for å styrke trafikksikkerheten. Det jobbes videre med mer langsiktige grep. Jeg viser til omtale under av enkelte forslagene.

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide og legge fram en nasjonal strategi for trafikksikker og bærekraftig vinterturisme, forankret i Samferdselsdepartementet og utarbeidet i samarbeid med justis-, beredskaps- og reiselivsmyndighetene.

Reiseliv er et satsingsområde som regjeringen vil prioritere høyt fremover. Regjeringen vil legge til rette for at reiselivet blir mer lønnsomt, grønnere og lokalt bærekraftig. Målet er at reiselivet kan fortsette å vokse og skape verdier, men det er viktig at det skjer på en balansert måte, som hensyntar naturens og lokalsamfunnenes tålegrenser.

Vinterturismen i Nord-Norge har hatt en formidabel vekst og gitt regionen muligheter for nye arbeidsplasser, økt verdiskaping og økte muligheter for lokalt næringsliv. Samtidig ser vi utfordringer med useriøse aktører, for eksempel i nordlysturismen. Dette kan skape dårlige opplevelser for de besøkende, svekke omdømmet til reiselivsnæringen, og gå ut over sikkerheten til både ansatte og gjester.

En rekke lover og reguleringer som påvirker reiselivsnæringen ligger under ulike statsråders ansvarsområde. Som samferdselsminister har jeg ansvar for flere regelverk, særlig innen transport og infrastruktur. Samtidig er det næringsministeren som har det overordnede ansvaret for å koordinere regjeringens reiselivspolitik.

I januar i år besøkte næringsministeren og arbeids- og inkluderingsministeren Tromsø, der de møtte berørte aktører som delte sine erfaringer og utfordringer innen nordlysturisme. Under dette besøket presenterte næringsministeren og arbeids- og inkluderingsministeren også ett av sine prioriterte satsingsområder i regjeringens plan for Norge – å legge til rette for et helårsbasert reiseliv som bygger lokalsamfunn i Norge.

Ett av tiltakene innenfor denne satsingen er å gjennomgå reguleringene av reiselivet for å sikre like konkurransevilkår, seriøsitet i bransjen og ordnede arbeidsvilkår, blant annet for det aktivitets- og naturbaserte reiselivet.

Dersom reiselivsnæringen skal bidra til flere helårige arbeidsplasser og mer attraktive og bærekraftige reisemål, må vi ha en mer helhetlig reiselivspolitik. Regjeringen vil derfor utarbeide en helhetlig plan for reiselivet, arrangere en årlig kontaktkonferanse med reiselivsnæringen og ikke minst gi kommunene mulighet til å innføre et besøksbidrag på overnatting og cruisevirksomhet slik at det gis økt mulighet til å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder.

2. Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre krav om obligatorisk, digitalt informasjons- og opplæringsopplegg om vinterkjøring for personer som leier bil i områder med krevende vinterforhold, der gjennomføring må bekreftes før utlevering av kjøretøy

Det er tatt tydelige grep for styrke trafiksikkerheten på norske vinterveier.

En bredt sammensatt innsatsgruppe ledet av Statens vegvesen har samlet sentrale offentlige og private aktører fra reiseliv, politi, kommune, næringsliv, leiebilbransjen og andre aktører som møter utfordringen i praksis. Målet har vært å utvikle et felles situasjonsbilde, legge til rette for datadeling og identifisere mulige tiltak på både kort og lang sikt.

Mandag 23. februar 2026 avholdt jeg et aktørmøte for å diskutere veien videre, og få presentert konkrete tiltak som ulike aktører kan følge opp for å gjøre norske veier tryggere.

Vi styrker innsatsen på tre områder hvor det raskt kan settes inn tiltak på kort sikt. Kontrollaktiviteten fra Statens vegvesen og Utrykningspolitiet økes. Det skal jobbes med felles standard på og utrustning av leiebiler, herunder informasjonsmaterieill i bilene og refleksvester til alle i alle biler. Videre jobbes det med kunnskap og informasjon gjennom hele verdikjeden, herunder for bestillingsplattformer og kritiske kontaktpunkter som flyplasser, hoteller, turistinformasjon og leiebilkontor.

Det settes altså inn konkrete kortsiktige tiltak for å bedre informasjonen til de som skal leie bil i områder med krevende vinterforhold. I tillegg er det allerede mye materieill og informasjon som er utformet for å nå fram til turister om utfordringer med vinterkjøring og krevende forhold. Både lokale myndigheter, leiebilfirmaer, turistnæringen og Statens vegvesen har

laget slik informasjon. Dette er Statens vegvesen sine sider om trygg kjøring om vinteren i Norge:

<https://www.vegvesen.no/en/traffic-information/traffic-information/drive-safe-in-norway/drive-safe-in-norway/driving-on-winter-roads2/>

Statens vegvesen opplever et godt og konstruktivt samarbeid med lokale myndigheter og næringsliv.

Innsatsgruppen jobber videre med sikte på mer langsiktige tiltak. Som del av dette arbeidet vurderes også mulige regulatoriske tiltak. Slike eventuelle tiltak må uansett ta utgangspunkt i våre internasjonale forpliktelser på området.

Norge er forpliktet gjennom internasjonale avtaler til å anerkjenne førerkort utstedt i svært mange andre land, og kan da ikke stille tilleggskrav som eksempelvis tilleggsoplæring for å anerkjenne førerkort fra disse landene.

Eventuelle tiltak rettet mot føreropplæring kan imidlertid være av frivillig karakter. Bilutleieselskaper kan selvsagt på selvstendig grunnlag sette egne krav for å leie ut sine kjøretøy, for eksempel å kreve gjennomført informasjons- eller opplæringstiltak før utlevering av kjøretøy.

Det vil i det videre arbeidet blant annet sees hen til Island, som har tilsvarende utfordringer med vinterturisme. De har de siste årene gjort et større arbeid rundt problemstillingen med vinterturisme og kjøredyktighet, og har utviklet en felles kommunikasjonsplattform rettet mot utenlandske bilturister. Gjennom dette arbeidet har de blant annet pekt på kulturforskjeller og kommunikasjon som en viktig problemstilling og som må hensyntas i opplæringen.

I Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei 2026–2029 som ble lagt fram 12. mars 2026, er det lagt vekt på samarbeid med aktører i transport- og reiselivsnæringen for å gi bedre informasjon til turister og andre trafikanter om norske kjøreforhold.

Jeg tar utfordringene med turister på norske vinterveier på største alvor. Kortsiktige tiltak med økt kontroll fra myndighetene og bedre informasjon til de som leier bil er viktige sikkerhetstiltak, men også et tydelig signal om at vinterkjøring i Norge krever kunnskap om forholdene.

Innsatsgruppen jobber videre med mål om å finne gode og nyttige tiltak – på kort og lang sikt – og som skal gjøre vinterveiene våre tryggere både for lokalbefolkningen og de utenlandske turistene. Jeg vil følge dette arbeidet tett videre og ser frem til resultatet av innsatsgruppens videre arbeid.

3. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan utenlandsregistrerte leiebiler som brukes i Norge, kan omfattes av tilsvarende krav til sikkerhet, dekkutrustning og informasjon som norske utleiebiler.

Jeg vil innledningsvis understreke at alle kjøretøy som brukes på norske veier, uavhengig av registreringsland, skal være i forsvarlig stand og oppfylle de tekniske kravene som følger av veitrafikklovgivningen. Dette omfatter blant annet krav til bremses, lys og dekkmønster, jf. forskrift om bruk av kjøretøy. For vinterføre gjelder det særskilte krav til dekk og mønsterdybde, og disse gjelder også for utenlandsregistrerte kjøretøy når de brukes i Norge.

For utenlandsregistrerte leiebiler som tas inn midlertidig, gjelder i utgangspunktet registreringslandets godkjenning, i tråd med EØS-avtalens regler om fri bevegelighet samt forskrift om bruk av utenlandsk motorvogn i Norge. Dette innebærer at Norge i begrenset grad kan stille ytterligere tekniske krav til slike kjøretøy uten at det kommer i konflikt med EØS-retten. Det vil uansett være slik at leiebiler som leies i land i EØS-området i hovedsak vil være EU-typegodkjent og dermed tilfredsstillende de samme tekniske og sikkerhetsmessige krav som norske leiebiler.

Statens vegvesens kontroller viser at antallet utenlandske leiebiler er svært begrenset og den tekniske tilstanden på både norske og utenlandske leiebiler er svært gode. utfordringen ligger på kompetansen til sjåførene og deres manglende evner til å kjøre på vinterføre og i tråd med norske trafikkregler. Sjåførenes adferd i trafikken er forhold som må følges opp av politiet.

En del av de kortsiktige informasjonstiltakene som nevnt under punkt 2 er relevante også for de som leier bil i andre land, men som skal kjøre i krevende norske vinterforhold. Det kan i det videre arbeidet som innsatsgruppen nå gjør være naturlig også å vurdere eventuelle særskilte informasjonstiltak rettet mot bilutleie fra våre naboland.

Jeg vil følge dette arbeidet videre og vurdere ytterligere tiltak i lys av innsatsgruppens vurderinger og forslag.

4. Stortinget ber regjeringen styrke den sesongbaserte tilstedeværelsen fra politi og Statens vegvesen i områder med særlig høyt turisttrykk, med vekt på veiledning, kontroll og forebygging.

Tilstedeværelse med kontroller av politiet og Statens vegvesen er viktig for å styrke trafiksikkerheten og motvirke alvorlige ulykker på vei. Dette gjelder ikke minst i turistsesongen hvor veiene brukes av mange utenlandske sjåførere som ikke er vant med utfordrende kjøreforhold på norske vinterveier.

Som nevnt over skal Statens vegvesen og Utrykningspolitiet (UP) nå styrke sin kontrollvirksomhet i de aktuelle områdene.

Politidirektoratet har opplyst at de er godt kjent med utfordringsbildet knyttet til vinterturisme, og at politiet tilpasser sin tilstedeværelse gjennom synlige kontroller langs veien, målrettet informasjon gjennom media og kontroller med særlig fokus på adferd som fart, rus og uoppmerksomhet. Politiets kontrollvirksomhet på vei er allerede differensiert gjennom året, ettersom sommer- og vinterhalvåret innebærer ulike utfordringer som krever tilpasset forebyggende kontrollaktivitet.

I vinterhalvåret intensiverer politiet kontroller rettet mot kjøretøy og dekkutrustning, veiledning av tilreisende og tilstedeværelse på strekninger og knutepunkter der krevende forhold skaper utfordringer for fremkommelighet og trafiksikkerhet. UP er opptatt av å avdekke ulovlig virksomhet knyttet til guiding og transport av turister uten nødvendige godkjenninger. De vil fortsette kontrollinnsatsen med særlig fokus på kontrollsamarbeid med Statens vegvesen, politidistriktene og A-krimsentret, for ytterligere å kunne prioritere tilstedeværelse og kontroller i perioder, og på steder med forhøyet trafiksikkerhetsrisiko.

Utfordringene knyttet til vinterturisme, herunder aktuelle kontrolltiltak i samarbeid med Statens vegvesen, diskuteres jevnlig i samarbeidsmøter mellom berørte etater og turistnæringen. Temaet ble sist tatt opp på møte i Kontaktutvalget for trafiksikkerhet 26. februar 2026 hvor berørte departementer og etater er representert.

Jeg deler forslagsstillernes mål om å styrke trafiksikkerheten i områder som opplever et betydelig sesongmessig turisttrykk. Vinterturismen i nord skaper store verdier og er en viktig distriktsnæring, men det er også krevende forhold som gjør behovet for et mer synlig og forebyggende nærvær på veiene stort.

Jeg er enig i at de særlige utfordringene knyttet til en kraftig økning i trafikkmengde og sjåførere med begrenset erfaring fra vinterkjøring, tilsier at det må vurderes ytterligere tiltak. Statens vegvesen har derfor over tid styrket innsatsen med målrettede kontroller av blant annet dekkutrustning og teknisk tilstand. Statens vegvesens innsats knyttet til tverretatlige kontroller rettet mot useriøs og ulovlig transportvirksomhet, har også økt betydelig.

Jeg vil understreke at utfordringene knyttet til vinterturisme er sammensatte og den sesongbaserte kontrollinnsatsen fra Statens vegvesen må styrkes på en måte som er treffsikker, kunnskapsbasert og gjennomførbar innenfor etatens ressursrammer. Dette omfatter både veiledning, tilstedeværelse, kontrollvirksomhet og forebyggende tiltak langs de mest trafikkerte vinterturiststrekningene.

Dette må også ses i sammenheng med øvrig arbeid regjeringen gjør for å bedre trafiksikkerheten og støtte lokalsamfunn som opplever høyt press i vintersesongen. En helhetlig og samordnet innsats mellom statlige, regionale og lokale aktører vil være avgjørende for å lykkes.

5. Stortinget ber regjeringen gi Statens vegvesen hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte trafikkregulerende tiltak, herunder midlertidige fartsgrenser og

forsterket skilting, på særlig ulykkesutsattestrekninger. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

Statens vegvesen har hjemmel til å ta i bruk fleksible og sesongbaserte trafikkregulerende tiltak. Etter gjeldende regelverk kan Statens vegvesen fastsette både permanente og midlertidige fartsgrenser. Statens vegvesen kan også innføre forbud mot trafikk for visse veier og for bestemte kjøretøygrupper. Jeg kan derfor ikke se at det er behov for ytterligere hjemler på dette området, men vil om nødvendig vurdere hensiktsmessige tilpasninger.

Jeg kan ellers opplyse at Statens vegvesen i 2026 vil gjennomgå regelverket for fastsetting av fartsgrenser utenfor tettbygd strøk. Ny kunnskap om vinterturisme og tilhørende utfordringer med ulykker, vil være en del av grunnlaget for nye kriterier for fartsgrenser utenfor tettbygd strøk.

Det anbefales videre at veimyndighetene går gjennom sitt veinett med jevne mellomrom for å sikre at både fartsgrenser og varsling av farlige kurver og strekninger er skiltet i henhold til gjeldende regelverk.

6. Stortinget ber regjeringen opprette en statlig tilskuddsordning for trafikksikkerhetstiltak i kommuner og fylkeskommuner med høyt turisttrykk, herunder møteplasser, kollektivtiltak, trafikkinformasjon og digitale løsninger for trafikkstyring. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

Fra 2013 til 2026 administrerte Samferdselsdepartementet en statlig tilskuddsordning for trafikksikkerhetstiltak. Ordningen var rettet mot lokalt trafikksikkerhetsarbeid i regi av kommuner, frivillige organisasjoner, interessegrupper og andre lokale aktører. Ordningen var regulert gjennom forskrift og hjemlet i Stortingets årlige budsjettvedtak (kap.1300, post 71). Denne ordningen ble imidlertid opphevet 12. februar 2026 ved forskrift FOR-2026-02-12-207 207, og regelverket som lå til grunn for statlig prosjektfinansiering ble dermed avviklet.

Kommuner og fylkeskommuner kan imidlertid fortsatt forvalte egne, regionale ordninger f.eks. gjennom fylkenes trafikksikkerhetsutvalg (FTU). Disse ordningene er lokalt tilpasset og varierer fra fylke til fylke fordi trafikksikkerhetsutfordringer er forskjellige lokalt.

Jeg vurderer det som lite hensiktsmessig å etablere en ny statlig tilskuddsordning igjen. En gjeninnføring av statlig prosjektfinansiering vil kreve nytt regelverk, nye økonomiske rammer og etablering av ny administrativ kapasitet, uten at dette nødvendigvis gir bedre måloppnåelse.

Jeg vurderer det mer hensiktsmessig at kommunene og fylkeskommunene selv prioriterer lokale trafikksikkerhetstiltak innenfor rammen av de årlige rammetilskuddene.

7. Stortinget ber regjeringen vurdere krav til dokumentert vinterkjøringskompetanse for arbeidstakere som har transportoppgaver i reiselivsnæringen i områder med krevende vinterforhold. Regjeringen bes om å komme tilbake til Stortinget med eventuelle nødvendige forslag.

Jeg legger til grunn at forslaget gjelder sjåførere som er ansatte i reiselivsbedrifter som tilbyr transport som en del av sine opplevelses- og reiselivsprodukter. Dette omfatter både virksomheter som utfører persontransport under ordinært drosje- eller turvognløyve, og virksomheter som transporterer egne kunder under det tidsbegrensede løyvefritaket for småskala turistvirksomhet etter yrkestransportforskriften § 48 e.

All norsk føreropplæring i klasse B (personbil) inkluderer obligatorisk sikkerhetskurs på bane (glattkjøring), og alle med norsk førerkort har derfor dokumentert grunnkompetanse i kjøring på glattføre. For sjåførere som kjører personer mot vederlag innenfor reiselivsnæringen kommer kravet om kjøreseddel i tillegg, og drosjesjåførere må avlegge førereksamen hos Statens vegvesen for å få tildelt kjøreseddel.

Dagens utfordringer synes i hovedsak å gjelde sjåførere uten norsk opplæring eller erfaring fra arktiske forhold. Et generelt krav om dokumentert vinterkjøringskompetanse vil imidlertid gjelde alle sjåførere, også de som allerede har relevant opplæring og erfaring og vil derfor være mindre treffsikkert ved at man ikke treffer de aktørene man faktisk ønsker å regulere. Differensierte krav for norske sjåførere og sjåførere fra andre EØS-land vil dessuten kunne være i strid med EØS-regelverket.

Flere av utfordringene ser også ut til å gjelde ulovlig virksomheter, herunder bruk av leiebil uten nødvendige tillatelser. Dersom problemet ligger hos aktører som allerede opererer utenfor regelverket eller hos privatpersoner som leier bil i Norge, vil ytterligere krav for eksempel for å få kjøreseddel i praksis ramme lovlige aktører over hele landet og ikke de som faktisk forårsaker utfordringene.

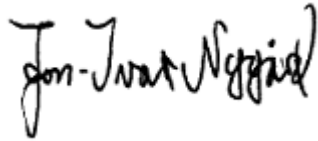
Som nevnt under forslag 4 har Utrykningspolitiet et særskilt fokus på å avdekke ulovlig persontransport i reiselivet. Statens vegvesens innsats knyttet til tverretatlige kontroller rettet mot useriøs og ulovlig transportvirksomhet, har også økt betydelig. Denne innsatsen videreføres, og styrkes gjennom samarbeid mellom Utrykningspolitiet, Statens vegvesen, politidistriktene og A-krimsentret for målrettet tilstedeværelse og økt kontrollvirksomhet i perioder og områder med forhøyet risiko.

På bakgrunn av eksisterende norsk opplæring, økt kontrollinnsats og det faktum at hovedutfordringene i stor grad gjelder aktører utenfor det lovlige markedet, fremstår et generelt krav om dokumentert vinterkjøringskompetanse som lite treffsikkert.

Jeg viser imidlertid til som nevnt over at innsatsgruppen som Statens vegvesen leder jobber med å vurdere langsiktige tiltak, herunder mulige regulatoriske tiltak. Jeg viser også til som nevnt under forslag 1 at et av tiltakene i regjeringens reiselivssatsing er å gjennomgå

reguleringene av reiselivet for å sikre like konkurransevilkår, seriøsitet i bransjen og ordnede arbeidsvilkår, blant annet for det aktivitets- og naturbaserte reiselivet.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Jon-Ivar Nygård". The signature is written in a cursive, flowing style.

Jon-Ivar Nygård

